

Број: 01/5-05-1-50/15

Сарајево, 25. 02. 2015. године

ИНФОРМАЦИЈА

о одржаној презентацији о теми:

„Стање интеграција Босне и Херцеговине са Европском унијом у области енергетике“, Сарајево, 25. 02. 2015. године

(Плава сала, 15.40 часова)

На иницијативу директора Секретаријата Енергетске заједнице, у организацији Комисије за саобраћај и комуникације Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, у Сарајеву је, 25. 02. 2015. године, одржана презентација о теми: „Стање интеграција Босне и Херцеговине са Европском унијом у области енергетике“.

Презентација је организована за чланове Комисије за саобраћај и комуникације Представничког дома, као и за чланове Парламентарне скупштине БиХ који су заинтересовани за ову тему.

Од чланова Парламентарне скупштине БиХ презентацији су присуствовали: Момчило Новаковић, Менсура Бегановић, Мирсад Ђонлагић, Ханка Вајзовић, Сеад Кадић, Сташа Кошарац, Шемсудин Мехмедовић и Фехим Шкаљић.

У име Секретаријата Енергетске заједнице присуствовао је Јанез Копач, директор и Барбара Јоксова, службеница за комуникације.

Презентацији су присуствовали и: Никола Пејић, предсједавајући, Мирсад Салкић и Милорад Тушевљак, чланови Државне регулаторне комисије за електричну енергију (ДЕРК), Јосип Долић, директор Независног оператора система (НОС), Ђулизара Хацимустафић, предсједница, Санела Покрајчић и Ристо Мандрапа, чланови Регулаторне комисије за енергију у Федерацији БиХ (ФЕРК), Небојша Сушић, шеф Сектора за дозволе у Регулаторној комисији за енергетику Републике Српске (РЕРС), Миле Срдановић, замјеник директора Института за метрологију БиХ, Мате Бандур, савјетник предсједавајућег Савјета министара БиХ, Слободанка Милашиновић, секретар, и Един Заметица, савјетница у Државној регулаторној комисији за електричну енергију (ДЕРК), Огњен Марковић, директор пројекта УСАИД-РЕАП, Есад Маврић, менаџер пројекта у Савјету Европе, и Амила Ибричевић, политичка савјетница у Делегацији Европске уније у Босни и Херцеговини.

Презентацију је пратио и велики број представника електронских и штампаних медија.

Након поздравног говора и уводног обраћања Момчила Новаковића, председавајућег Комисије за саобраћај и комуникације Представничког дома, услиједила је презентација директора Секретаријата Енергетске заједнице.

Јанез Копач је у уводном дијелу презентације изнио основне информације о успостављању, земљама чланицама и институционалној структури Енергетске заједнице.

Главни циљ постављен приликом оснивања Енергетске заједнице био је да се у земљама које се налазе у сусједству Европске уније успостави исти правни оквир у области енергетике као у ЕУ, како би се обезбиједио добар правни оквир за привлачење инвестиција.

Земље чланице су се приступањем Енергетској заједници обавезале на преузимање правног оквира ЕУ из области енергетике у национална законодавства.

Презентовао је правни оквир Енергетске заједнице и указао на најважније прописе (Енергетска статистика, Директива о обновљивим изворима енергије, Трећи пакет о струји и о гасу, Директива о великим ложиштима, Директива о сумпору у гориву, Енергетска ефикасност и Резерве нафте), те дао преглед рокова за њихово преузимање. Истакао је да Секретаријат Енергетске заједнице припрема извјештај о преузимању обавеза проистеклих из Уговора о успостављању Енергетске заједнице, те да сваке јесени представља извјештај парламентима земаља чланица Енергетске заједнице. Напоменуо је да је првобитни термин презентације извјештаја за Босну и Херцеговину (септембар 2014) помјерен због одржавања Општих избора 2014. године.

Навео је закључке из Извјештаја о реализацији обавеза по појединим областима (електрична енергија, гас, обновљиви извори енергије, енергетска ефикасност, животна средина) са приоритетима и препорукама.

Као приоритете за Босну и Херцеговину у наредном периоду навео је преузимање одредаба Трећег енергетског пакета и њихову примјену у пракси, организацију велепродајног тржишта електричне енергије на нивоу државе, организацију тржишта балансне енергије и успостављање балансне одговорности, успостављање брзе електричне енергије за трговину дан унапријед, правно раздвајање функција дистрибуције од снабдијевања и дерегулацију цијена производње електричне енергије. У вези са преузимањем појединих одредаба из Другог и Трећег енергетског пакета у области електричне енергије, Босна и Херцеговина је у добром положају у односу на остале земље чланице Енергетске заједнице, али је проблем у њиховој примјени у пракси.

Истакао је да је Министарски савјет Енергетске заједнице у септембру 2014. године, по други пут, осудио Босну и Херцеговину због озбиљног кршења обавеза из Уговора о успостављању Енергетске заједнице. С обзиром на могућност увођења санкција, Секретаријат Енергетске заједнице позван је да помогне Босни и Херцеговини у

припреми Закона о гасу. Текст закона је припремљен, достављен у Министарство спољне трговине и економских односа, али није упућен у даљу процедуру за његово усвајање.

У преузимању одредаба правне тековине у области гаса, Босна и Херцеговина је у најлошијем положају у односу на остале земље чланице Енергетске заједнице.

Директива о обновљивим изворима енергије предвиђа велике обавезе за Босну и Херцеговину до 2020. године. Закони о обновљивим изворима енергије усвојени су у оба ентитета, али није донесен Национални акциони план за обновљиве изворе енергије (рок био до 30. 06. 2013), тако да је покренут прекршајни поступак и за неизвршавање те обавезе.

Навео је и три директиве из области енергетске ефикасности које Босна и Херцеговине мора да преузме (Директива о енергетској ефикасности и енергетским услугама, Директива о енергетским својствима зграда, Директива о означавању производа у вези са енергијом), те дао преглед стања у погледу преузимања наведених директива на нивоу Босне и Херцеговине, Федерације БиХ, Републике Српске и Брчко Дистрикта.

Напоменуо је да Босна и Херцеговина не поштује Директиву о садржају сумпора у гориву, те је и за то покренут поступак због кршења обавеза.

Такође је истакао да ће обавезе из Директиве о великим постројењима за сагоријевање бити велики изазов за Босну и Херцеговину, те да је рок за достављање Националног плана смањења емисије до краја 2015. године.

На крају уводног излагања г. Копач се захвалио присутнима и замолио за помоћ и подршку у процесу преузимања обавеза Босне и Херцеговине према Уговору о успостављању Енергетске заједнице.

Момчило Новаковић се захвалио г. Копачу на уводном дијелу презентације, те отворио други дио презентације, питања и дискусију.

Мирсад Салкић је констатовао да су на нивоу ентитета урађени закони из области гаса, али нема документа којим се дефинише надлежност у овој области, те сугерисао да би Секретаријат Енергетске заједнице требало да има то у виду приликом оцјењивања законодавства из области гаса.

Истакао је да је Босна и Херцеговина од 2002. до 2003. године била далеко испред земаља региона у погледу преузимања обавеза из Другог енергетског пакета, али у погледу обавеза из Трећег енергетског пакета скоро ништа није урађено.

У вези с пет приоритета наведених у презентацији, констатовао је да су неки од њих већ испуњени (нпр. дерегулација цијена производње), а преостали су у фази реализације.

Поставио је питање успостављања брзе електричне енергије, односно да ли у свакој држави мора постојати берза или се може организовати берза која ће бити отворена у Србији или у некој другој земљи.

Прије него што је дао ријеч г. Копачу, Момчило Новаковић је подсетио да још није завршено формирање новог сазива Савјета министара БиХ, Владе Федерације БиХ, као и Комисије за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације Дома

народа, али ће информација о презентацији бити достављена надлежним институцијама, како би се, на основу презентације и вођене дебате, могли издвојити одређени закључци и задаци.

Јанез Копач се сагласио са мишљењем г. Салкића да је Босна и Херцеговина била пионир у неким реформама у области електричне енергије прије десет година, али су је временом престигле све земље из окружења.

Успостављање брзе електричне енергије за трговину дан унапријед не мора да буде на нивоу државе, те би, због малих тржишта, ефикасније било да се организује као регионална берза.

Ђулизара Хаџимустафић истакла је да је у Федерацији БиХ 2013. године донесен закон о електричној енергији, којим је обухваћен велики број директива из Трећег енергетског пакета. На основу тог закона, ФЕРК је прерастао из Регулаторне комисије за електричну енергију у Регулаторну комисију за енергију, те је донесен нови Статут ФЕРК-а због добијања и неких других надлежности које су предвиђене у другим законима (Закон о нафти, Закон о гасу).

Такође, на основу тог закона, направљене су привремене смјернице електроенергетске политике у Федерацији БиХ.

Навела је да је ФЕРК донио низ подзаконских аката, те закључила да је урађено много тога у Федерацији БиХ у односу на претходни период.

Фехим Шкаљић се осврнуо на суштину улоге Енергетске заједнице и потреба Босне и Херцеговине, те рекао да се томе мора посветити пажња, како би се могли сагледати приоритети по њиховој важности.

Нагласио је да закони у парламентарну процедуру не морају долазити само путем министарстава, да се могу презентовати посланицима и радним тијелима као овлашћеним предлагачима закона.

Истакао је значај отворености тржишта електричне енергије, јер конкуренција понуде омогућава да се дође до реалне цијене и сигурног снабдијевања.

За развој Босне и Херцеговине неопходно је рационално и ефикасно управљање енергетским ресурсима, омогућавање транспарентног приступа и њиховог коришћења, што ће осигурати и долазак инвестиција. Да би се то могло реализовати, потребан је функционалан механизам координације на свим нивоима законодавне власти.

Указао је на значај практичнијег упознавања јавности са задацима из области енергетике који нам предстоје, та да Комисија за саобраћај и комуникације треба да буде отворена за све иницијативе, за јавне расправе и стручне дискусије са заинтересованим организацијама.

Јанез Копач је подржао изнесене ставове г. Шкаљића. Истакао је улогу парламента и као примјер сарадње са парламентом, навео преузимање одредаба Другог енергетског пакета у Украјини, када је Секретаријат Енергетске заједнице директно сарађивао са члановима парламента на изради закона.

Момчило Новаковић је истакао сложеност уређења Босне и Херцеговине, те рекао да би сарадња са парламентом подразумевала поштовање надлежности, односно усаглашавање са ентитетима. Као примјер компромиса између надлежности ентитета и државе навео је примјер ДЕРК-а, који сасвим добро функционише у пракси.

С обзиром да није више било питања, Момчило Новаковић је захвалио г. Копачу на презентацији и свим учесницима, те обавијестио присутне да ће Секретаријат Парламентарне скупштине БиХ доставити информацију о презентацији свим институцијама чији су представници били позвани.

Презентација је завршена у 16.55 часова.

У прилогу Информације је презентација г. Јанеза Копача.

Предсједавајући
Комисије за саобраћај и комуникације
Момчило Новаковић